

חודש הגאולה (פעולה)

מטרות:

1. החניכים יבינו שחודש ניסן מוכשר לגאולה, גאולה פרטית וגאולה לאומית.
2. החניכים יכירו באחריותם להתאמץ ולנצל את ההזדמנות העצומה הזו בחודש זה, חודש הגאולה.

עזרים:

- סיפור "מעשה העז" מאת שי עגנון (נספח 1)
- הפיוט "ובכן ואמרתם זבח פסח" רשום בגדול על בריסטול כשליד כל שורה נשאר מקום להנחת כרטיס מתאים.
- כרטיסים עם מקורות המתארים את המסופר בשורותיו השונות של הפיוט. (נספח 2)
- כרטיסי מקורות
- תנ"כים

שלב א'

- נשחק עם החניכים שני סיבובים של המשחק 'דג מלוח', באופן הבא:
- בסיבוב הראשון של המשחק, אחד החניכים יהיה ה'סופר', ובסיבוב השני המדריך יספור. מעט אחרי תחילת המשחק (כשהמדריך סופר), המדריך יגיד לחניכים שחניך שרוצה יכול להתקדם 25 צעדים. כמובן שהחניכים ינצלו את ההזדמנות ויצעדו ישר למטרה. נסיים את המשחק ונשאל את החניכים:
- מדוע נעניתם להצעה להתקדם?
  - מה הייתם אומרים אם אחד מכם היה יודע שיש לו אפשרות והזדמנות להתקדם ולא היה מנצל אותה? יש להניח שהחניכים יענו שמי שלא התקדם בזבז את ההזדמנות, ו"פראייר" מי שלא מנצל הזדמנות שנותנים לו...

שלב ב'

- נקרא עם החניכים את הסיפור "מעשה העז" של ש"י עגנון. את הסיפור המקורי ניתן למצוא באינטרנט ובנספחים (מומלץ מאוד לקרוא לחניכים את המקור):
- תמצית הסיפור:** לזקן אחד היתה עז שהיתה נעלמת וחוזרת פעמים רבות, וכשחזרה, תמיד היתה נותנת חלב שטעמו משובח במיוחד. הזקן רצה לדעת לאן נעלמת העז, ומהיכן משתבחת, ושלח את בנו לעקוב אחר העז. הבן, שהלך אחר העז, הגיע איתה לא"י. כיוון שהבן הגיע בערב שבת, לא יכול היה להספיק לחזור מיד, ושלח מכתב לאביו, שילך אחר העז ויגיע גם הוא לא"י. את הפתק טמן באזנה של העז, בהנחה שכאשר תגיע לאביו, הוא ילטף את ראשה, היא תנענע ראשה בהנאה, המכתב ייפול מאזנה ואביו יקראהו ויבוא אחריה לארץ. אולם, משחזרה העז לאב הזקן בלי בנו, התאבל עליו האב (שחשב שקראו אסון) ושחט את העז מרוב צער... רק לאחר מכן הוא שם לב שבנו השאיר לו פתק באזנה שילך גם הוא אחריה, והם יפגשו בארץ ישראל, אלא שעתה, לאחר ששחט את העז, החמיץ את האפשרות, ולא היה מי שיוביל אותו לארץ...
- סיפור זה, ובייחוד בדרך כתיבתו המיוחדת של ש"י עגנון מותיר רושם קשה של החמצת הזדמנות מפליאה... רושם זה, שיישאר, כך נקווה, בקרב החניכים, עשוי לשמש אותנו בהמשך הפעולה.

שלב ג'

נפרוס את הבריסטול עם מילות הפיוט - "וכן ואמרתם זבח פסח"
 נחלק לחניכים תנכיים ונבקש מהם לעיין בכל המקורות ולהתאים את הכרטיסים למילים בפיוט.
 אימץ גבורותיך הפלא... (שמות י"ב, מ"א)
 גילית לאזרחי חצות ליל (בראשית ט"ו, י"ג-י"ד)
 דלתיו דפקת כחום היום... (בראשית י"ח, ב')
 זועמו סדומים ולוהטו באש (בראשית י"ט, כ"ד)
 חלץ לוט מהם ומצות אפה בקץ... (בראשית י"ט, כ"ט)
 טאטאת אֲדַמַּת מֶךְ וְנָף... (שמות י"א, ד'-ח')
 י-ה ראש כל הון מחצת בליל שמור (שמות י"ב, כ"ט)
 כביר על בן בכור פסחת בדם (שמות י"א, ד'-ח')
 לבלתי חת משחית לבוא בפתחי (שמות י"ב, י"ג)
 מסגרת סוגרה בעתותי (יהושע ו', א', כ')
 נשמדה מדיין בצליל שעורי עמר (שופטים ז', י"ג עד סוף)
 שרפו משמני פול ילוד ביקד יקוד (מלכים ב' י"ט, ל"ה)
 פס יד כתבה לקעקע צול (דניאל ה', ה')
 קהל כנסה הדסה צום לשלש (אסתר ד', ט"ז)
 ראש מבית רשע מחצת בעץ חמשים (אסתר ז', י')
 שְׁתִי אֵלֶּה רָגַע תְּבִיאֲתִי (ישעיהו, מ"ז, ח'-ט)
 לאחר שנסיים להתאים את הפסוקים למילות הפיוט, נברר עם החניכים מהי משמעותו של הפיוט, מה עשוי הפיוט ללמדנו.

נסב את תשומת ליבם של החניכים לעובדה שחג הפסח 'עמוס' מאוד בניסים גדולים ויוצאי דופן - יציאת מצרים, התגלות לאברהם, הפיכת סדום, מכת בכורות, הסגרת יריחו, השמדת מדיין וכו'. כדי לברר את משמעות הניסים בחודש ניסן, נקרא עם החניכים את הכלל שקבעו לנו חז"ל: "בניסן נגאלו ובניסן עתידין להיגאל"

נשאל את החניכים - מהו פירוש המדרש? והרי אנחנו מאמינים ומחכים לביאת המשיח בכל יום ולא רק בחודש ניסן.. ? נשמע את תשובות החניכים, ובסיום-סיכום, ננסה ליצור קשר וחיבור לרעיון השזור בכל מהלך הפעולה

לסיכום

נבין עם החניכים שכפי שמופיע הדבר בגלוי בפיוט, פסח וחודש ניסן בכלל הם בעלי פוטנציאל, אפשרות גבוהה יותר לניסים ולגאולה, מעין "זמן נשמע מוכשר במיוחד לגאולה". אמנם אנו מצפים ומתאמצים בכל יום לביאת הגאולה, אבל בחודש ניסן ניתנת לנו הזדמנות להיגאל במאמץ קטן יותר, באופן אישי, ובאופן לאומי. הזמן הזה של חודש ניסן, יש לו ערך מיוחד של פוטנציאל לגאולה. נזכר במשחק ששחקנו בראשית הפעולה ובסיפור שקראנו, ונכיר עם החניכים את ההפסד שמפסיד מי שיש לו הזדמנות כל כך קרובה להצליח והוא לא מנצל אותה, קל וחומר מי שיש לו הזדמנות להשיג משהו גדול יותר, קל וחומר אנחנו, שיש לנו עכשיו-עכשיו הזדמנות להגיע לישועה ולגאולה ביתר קלות מאשר בשאר הזמנים... בחודש זה תפקידנו וחובתנו להתאמץ ולנצל את ההזדמנות שניתנה לנו ולזכות לגאולה שלימה במהרה בימנו אמן!.